

RP 34/2002 rd

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av 1 § lagen om ömsesidig handräckning mellan de behöriga myndigheterna i Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen vid indrivning av vissa fordringar, avgifter och tullar samt skatter

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att lagen om ömsesidig handräckning mellan de behöriga myndigheterna i Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen vid indrivning av vissa fordringar, avgifter och tullar samt skatter ändras så att de ändringar i rådets di-

rektiv 76/308/EEG, vilket ligger till grund för lagen, som har gjorts genom rådets direktiv 2001/44/EG beaktas.

Avsikten är att lagen skall träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms särskilt genom statsrådets förordning.

MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

Europeiska gemenskapernas råds direktiv 76/308/EEG eller *indrivningsdirektivet* jämte ändringar gjorda genom rådets direktiv 79/1071/EEG och 92/108/EEG har i Finland satts i kraft genom lagen om ömsesidig handräckning mellan de behöriga myndigheterna i Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen vid indrivning av vissa fordringar, avgifter och tullar samt skatter (1221/1994) och förordningen om tidpunkten för ikraftträdandet i fråga om vissa till fördraget om Finlands anslutning till Europeiska unionen anknutna lagar angående beskattning, tullar och utrikeshandel samt tullverket (1542/1994).

De fordringar som kan indrivnas genom handräckning mellan Europeiska unionens medlemsstater är återbetalning, intervention och andra åtgärder som ingår i systemet för hel eller delvis finansiering av Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket. Sådana fordringar är också mervärdesskatt, jordbruksavgifter, tullavgifter, importavgifter och harmoniserade acciser vilka uppbärs på alkoholdrycker, mineraloljor och tobak samt räntor och kostnader hänförliga till indrivningen av dessa fordringar.

En förutsättning för att ge handräckning

vid indrivning är att myndigheten i den sökande medlemsstaten har tillämpat det indrivningsförfarande som myndigheten har tillgång till och de vidtagna åtgärderna inte har lett till full betalning av fordran.

Den sökande myndigheten får begära indrivning endast om fordringsanspråken eller det dokument som medger verkställighet inte bestrids i den medlemsstat där den sökande myndigheten har sitt säte. Om fordringen bestrids under indrivningsförfarandet i den medlemsstat där den sökande myndigheten har sitt säte skall indrivningsåtgärderna inställas. Indrivningen kan fortsätta först när besvären beträffande fordringen har avgjorts slutgiltigt till fördel för den sökande myndigheten i ett administrativt eller rättsligt förfarande som har varit anhängigt i denna medlemsstat. Den anmodade myndigheten kan ändå vid behov vidta säkerhetsåtgärder för att säkerställa indrivningen i enlighet med lagstiftningen i den medlemsstat där myndigheten har sitt säte.

Det dokument som medger verkställighet av fordran skall i förekommande fall och i enlighet med gällande bestämmelser i den medlemsstat där den anmodade myndigheten har sitt säte, tas emot, godkännas, kompletteras eller ersättas av ett dokument som medger verkställighet inom denna medlemsstats territorium. En sådan åtgärd skall vidtas så

snart som möjligt efter det att en begäran om indrivning har erhållits.

I fråga om preskription tillämpas lagstiftningen i den medlemsstat där den sökande myndigheten har sitt säte. Indrivningsåtgärder som vidtagits i den medlemsstat där den anmodade myndigheten har sitt säte anses ha samma avbrytande eller uppskjutande inverkan för fordringens preskription som om de hade vidtagits i den medlemsstat där den sökande myndigheten har sitt säte.

Fordringar som skall drivas in åtnjuter inte förmånsrätt i den medlemsstat där den anmodade myndigheten har sitt säte.

Fordringar skall drivas in i valutan för den medlemsstat i vilken den anmodade myndigheten har sitt säte. Denna myndighet har rätt att bevilja gäldenären en betalningsfrist. Vid indrivningen iakttas huvudsakligen de författningar och administrativa bestämmelser vilka är tillämpliga på indrivning av fordringar som har uppkommit i den medlemsstat där den anmodade myndigheten har sitt säte. Vid indrivningen av fordringar gäller dessutom i tillämpliga delar vad som bestäms i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsokningsväg (367/1961) och i de bestämmelser som utfärdats med stöd av denna lag.

Varje medlemsstat svarar för de kostnader som handräckning vid indrivning av en annan medlemsstats fordran har förorsakat.

Finland har för tillfället rätt att låta indriva alla sina skatter i Danmark och Sverige på grund av avtalet mellan de nordiska länderna om handräckning i skatteärenden (FördrS 37/1991), inkomstskatt och förmögenhetsskatt i Belgien på grund av avtalet mellan Republiken Finland och Konungariket Belgien för undvikande av dubbelbeskattning och förhindrande av kringgående av skatt beträffande skatter på inkomst och förmögenhet (FördrS 66/1978), inkomstskatt och förmögenhetsskatt i Luxemburg på grund av avtalet mellan Finland och Luxemburg för undvikande av dubbelbeskattning beträffande skatter på inkomst och förmögenhet (FördrS 18/1983), inkomstskatt och förmögenhetsskatt i Nederländerna på grund av avtalet mellan Republiken Finland och Konungariket Nederländerna för att undvika dubbelbeskattning och förhindra kringgående av skatt beträffande skatter på inkomst och förmö-

genhet (FördrS 84/1997), inkomstskatt och förmögenhetsskatt i Frankrike på grund av avtalet mellan Republiken Finlands regering och Republiken Frankrikes regering för förhindrande av dubbelbeskattning av inkomst och förmögenhet samt kringgående av skatt (FördrS 8/1972) samt inkomstskatt, förmögenhetsskatt och några andra skatter på grund av avtalet mellan Republiken Finland och Tyska Riket angående rättsskydd och handräckning (FördrS 4/1936). På grund av konventionen om ömsesidig handräckning i skatteärenden (FördrS 21/1995) som har utarbetats av Europarådet och Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) kan Finland begära indrivning av de flesta av sina skatter i Belgien, Danmark, Nederländerna och Sverige. Alla dessa ovan nämnda länder har naturligtvis motsvarande rätt att begära indrivning i Finland.

Europeiska unionens råd har den 15 juni 2001 antagit direktiv 2001/44/EG om ändring av direktiv 76/308/EEG om ömsesidigt bistånd för indrivning av fordringar uppkomna till följd av verksamhet som utgör en del av finansieringssystemet för Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket och av jordbruksavgifter och tullar samt med avseende på mervärdesskatt och vissa punktskatter, dvs. en ändring av indrivningsdirektivet. Genom denna ändring har också fordringar beträffande inkomstskatt och förmögenhetsskatt inkluderats i indrivningsdirektivets tillämpningsområde. Inkomst- och förmögenhetsskatter avser de skatter som hör till tillämpningsområdet för rådets direktiv 77/799/EEG om ömsesidigt bistånd av medlemsstaternas behöriga myndigheter på området direkt och indirekt beskattning, nedan *handräckningsdirektivet*, och som nämns i detta direktiv. Enligt artikel 1.2 i handräckningsdirektivet skall som skatter på inkomst och kapital betraktas, oberoende av på vilket sätt de tas ut, alla skatter som läggs på sammanlagd inkomst, på sammanlagt kapital, eller på delar av inkomst eller av kapital, däribland skatter på vinster från försäljning av lös eller fast egendom, skatter på de lönebe-
lopp som betalats av företag, liksom också skatter på kapitalvinster. Enligt förteckningen i artikel 1.3 i direktivet räknas till finländska inkomstskatter och förmögenhets-

skatter de statliga inkomstskatterna, inkomstskatten för samfund, kommunalskatten, kyrkoskatten, folkpensionsförsäkringspremien, sjukförsäkringspremien, källskatten på ränteinkomst, källskatten för begränsat skattskyldig, förmögenhetsskatten och fastighetsskatten.

Indrivningsdirektivet tillämpas också på skatter på försäkringspremier, vilka för Finlands del uppräknas i artikel 2.3 punkt h i direktiv 2001/44/EG och vilka är skatt på vissa försäkringspremier och brandskyddsavgift.

Handräckning vid indrivningen har redan tidigare tillämpats på dröjsmålsräntor och kostnader hänförliga till indrivningen av skattefordringar. Nu har också administrativa påföljder och böter inkluderats i dess tillämpningsområde. Däremot omfattas straffrättsliga sanktioner, sådana som de är definierade i gällande lagstiftning i den medlemsstat där den anmodade myndigheten har sitt säte, inte av handräckningen vid indrivning.

Ordalydelsen i förteckningen över skatter har reviderats i fråga om de skatter och avgifter som redan tidigare ingick i den.

Enligt direktivet får den sökande myndigheten begära indrivning av fordran i den andra medlemsstaten efter att ha tillämpat de lämpliga indrivningsförfaranden som myndigheten har tillgång till och om de vidtagna åtgärderna inte kommer att leda till full betalning av fordran. Det skall alltså vara möjligt att begära indrivning vid ett tidigare skede än för tillfället.

Myndigheten får begära indrivning också i de fall då fordran har bestridits. Den sökande myndigheten får begära indrivning av en fordran som bestrids, om en sådan åtgärd är tillåten enligt gällande lagar och andra författningar samt administrativ praxis i dess medlemsstat. Om saken senare avgörs till gäldenärens fördel, skall den sökande myndigheten ansvara för återbetalningen av hela det indrivna beloppet och eventuell upplupen ersättning enligt gällande lagar i den medlemsstat där den anmodade myndigheten har sitt säte.

Det dokument som har utfärdats i den medlemsstat där den sökande myndigheten har sitt säte och som medger verkställighet av fordran skall som sådant erkännas som ett dokument som medger verkställighet av

fordran i den medlemsstat där den anmodade myndigheten har sitt säte. Dokumentet kan emellertid vidare vid behov och i enlighet med de gällande bestämmelserna i den medlemsstat där den anmodade myndigheten har sitt säte godtas som, erkännas som, kompletteras eller ersättas med ett dokument som medger verkställighet på den medlemsstatens territorium. Sådan åtgärd måste i allmänhet avslutas inom tre månader från den tidpunkt då begäran om indrivning mottogs.

Man behöver inte nödvändigtvis ge de fordringar som skall indrivnas samma förmånsrätt som liknande fordringar som har uppstått i den medlemsstat i vilken den anmodade myndigheten har sitt säte. Frågan om förmånsrätten har lämnats till varje medlemsstats egen bedömning och förmånsrätten beror på lagstiftningen i den stat där den anmodade myndigheten har sitt säte samt på reciprocitet. I Finland har inhemska skattefordringar ingen förmånsrätt och samma gäller således också utländska fordringar.

Den anmodade myndigheten är inte skyldig att bevilja bistånd om den inledande framställningen avser fordringar som är äldre än fem år. Denna tidsfrist räknas från den tidpunkt då det dokument som medger verkställighet av fordran upprättades till tidpunkten för framställningen. Om fordran eller dokumentet bestrids, skall tidsfristen inledas vid den tidpunkt då den ansökande staten fastställer att fordran eller det dokument som medger verkställighet inte längre kan bestridas.

I fall där indrivning innebär ett särskilt problem, handlar om mycket stora kostnader eller berör kampen mot den organiserade brottsligheten, kan den ansökande och den anmodade myndigheten överenskomma, som undantag till den allmänna regeln att kostnader inte ersätts, om en ordning för ersättning anpassad till det enskilda fallet.

Direktivets tidigare namn "Direktiv 76/308/EEG om ömsesidigt bistånd för indrivning av fordringar uppkomna till följd av verksamhet som utgör en del av finansieringssystemet för Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket och av jordbruksavgifter och tullar samt med avseende på mervärdesskatt och vissa punktskatter" har ändrats till "Rådets direktiv

76/308/EEG av den 15 mars 1976 om ömsesidigt bistånd för indrivning av fordringar som har avseende på vissa avgifter, tullar, skatter och andra åtgärder".

Direktivet har också genomgått några tekniska revideringar och preciseringar som hänför sig bland annat till identifiering av gäldenär och fordran samt bestämning av dröjsmålsräntan.

2. Propositionens ekonomiska verkningar

Lagen möjliggör en effektivare indrivning av de finländska skatter och avgifter som hör till direktivets tillämpningsområde i fråga om personer som flyttar från Finland till en annan medlemsstat. I nuläget har personer som bor utanför Finland i Europeiska unionens medlemsländer obetalda finländska skatter, varav en stor del är inkomstskatt, cirka 92 miljoner euro. Den verkliga nyttan av lagen beror bland annat på effektiviteten av indrivningen av utländska fordringar med stöd av indrivningsdirektivet i den ifrågavarande medlemsstaten. Resultatet av indrivningen beror också på gäldenärens ekonomiska ställning. Emedan sådana omständigheter inte kan förutses på ett tillförlitligt sätt, kan den exakta storleken av de ekonomiska verkningarna inte uppskattas. De torde i alla fall inte vara mycket stora.

Lagen har inga verkningar i fråga om organisation eller personal, emedan avsikten är

att de av lagen följande uppgifter sköts i den nuvarande organisationen och med nuvarande personal.

3. Beredningen av propositionen

Lagförslaget har beretts som tjänsteuppdrag vid finansministeriet.

4. Ikraftträdande

Lagen föreslås att träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms särskilt genom statsrådets förordning. Orsaken till detta är att Europeiska unionens kommission har i den Europeiska gemenskapernas domstol väckt talan mot Europeiska unionens råd i vilken kommissionen anser att direktivet borde ha stadgats på grund av artikel 95 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen som möjliggör bestämmandet på grund av kvalificerad majoritet och inte på grund av artiklarna 93 och 94 i detta fördrag vilka förutsätter enhällighet. Det är möjligt att hela direktivet upphävas i detta mål som beträffar rättslig grund och om detta händer tillräckligt tidigt måste hela situationen för denna del uppskattas på nytt. Enligt direktivet är den sista dagen för ikraftträdande av de författningar som är nödvändiga för att följa direktivet den 30 juni 2002.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lagförslagen

Lag

om ändring av 1 § lagen om ömsesidig handräckning mellan de behöriga myndigheterna i Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen vid indrivning av vissa fordringar, avgifter och tullar samt skatter

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 16 december 1994 om ömsesidig handräckning mellan de behöriga myndigheterna i Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen vid indrivning av vissa fordringar, avgifter och tullar samt skatter (1221/1994) 1 § 2 mom. 1 punkten som följer:

1 §

Lagens tillämpningsområde

Med handräckning mellan myndigheter avses i denna lag den handräckning mellan de behöriga myndigheterna i Finland och i de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen om vilken stadgas i

1) Europeiska gemenskapernas råds direktiv om ömsesidigt bistånd vid indrivning av fordringar uppkomna till följd av verksamhet som utgör en del av finansieringssystemet för Europeiska struktur- och garantifonden för jordbruket och av jordbruksavgifter och tullar inom jordbrukssektorn 76/308/EEG (*indrivningsdirektivet*), sådant det lyder ändrat

genom rådets direktiv 79/1071/EEG, genom vilket tillämpningsområdet har utvidgats till att gälla även mervärdesskatt, och genom rådets direktiv 92/108/EEG, genom vilket tillämpningsområdet har utvidgats till att gälla även acciser på tillverkad tobak, alkohol och alkoholdrycker samt mineraloljor, samt genom rådets direktiv 2001/44/EG, genom vilket tillämpningsområdet ytterligare har utvidgats till att gälla inkomstskatter, förmögenhetsskatter och skatter på försäkringspremier, och

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms särskilt genom statsrådets förordning.

Helsingfors den 28 mars 2002

Republikens President

TARJA HALONEN

Finansminister *Sauli Niinistö*

*Bilaga
Parallelltexter*

Lag

om ändring av 1 § lagen om ömsesidig handräckning mellan de behöriga myndigheterna i Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen vid indrivning av vissa fordringar, avgifter och tullar samt skatter

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 16 december 1994 om ömsesidig handräckning mellan de behöriga myndigheterna i Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen vid indrivning av vissa fordringar, avgifter och tullar samt skatter (1221/1994) 1 § 2 mom. 1 punkten som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Lagens tillämpningsområde

Med handräckning mellan myndigheter avses i denna lag den handräckning mellan de behöriga myndigheterna i Finland och i de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen om vilken stadgas i

1) Europeiska gemenskapernas råds direktiv om ömsesidigt bistånd vid indrivning av fordringar till följd av verksamhet som utgör en del av finansieringssystemet för Europeiska struktur- och garantifonden för jordbruket och av jordbruksavgifter och tullar inom jordbrukssektorn 76/308/EEG (*indrivningsdirektivet*), sådant det lyder ändrat genom rådets direktiv 79/1071/EEG, genom vilket tillämpningsområdet har utvidgats till att gälla även mervärdesskatt, och genom rådets direktiv 92/108/EEG, genom vilket tillämpningsområdet har utvidgats till att gälla även acciser på tillverkad tobak, alkohol och alkoholdrycker samt mineraloljor, och

Med handräckning mellan myndigheter avses i denna lag den handräckning mellan de behöriga myndigheterna i Finland och i de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen om vilken stadgas i

1) Europeiska gemenskapernas råds direktiv om ömsesidigt bistånd vid indrivning av fordringar uppkomna till följd av verksamhet som utgör en del av finansieringssystemet för Europeiska struktur- och garantifonden för jordbruket och av jordbruksavgifter och tullar inom jordbrukssektorn 76/308/EEG (*indrivningsdirektivet*), sådant det lyder ändrat genom rådets direktiv 79/1071/EEG, genom vilket tillämpningsområdet har utvidgats till att gälla även mervärdesskatt, och genom rådets direktiv 92/108/EEG, genom vilket tillämpningsområdet har utvidgats till att gälla även acciser på tillverkad tobak, alkohol och alkoholdrycker samt mineraloljor, *samt genom rådets direktiv 2001/44/EG, genom vilket tillämpningsområdet ytterligare har utvidgats till att gälla inkomstskatter, förmögenhets-skatter och skatter på försäkringspremier, och*

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms särskilt genom statsrådets förordning.

